

VLOSEPT

Revisjonsdato: 14.07.2015

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn VLOSEPT

Utgave nummer 1.0

1.2 Identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anvendelse Rengjøringsmiddel for film- og fotoprosessering. Industriell og profesjonell bruk. Foreta en risikovurdering før bruk.

Anvendelser som frarådes Begrenset til profesjonelle brukere. Produktet anbefales ikke for privat bruk.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør Holger Hartmann AS
Berghagan 3
NO-1405 Langhus
Norge
Telefon: +47 23 16 94 60
www.holgerhartmann.no

E-post post@holgerhartmann.no

Ansvarlig Holger Hartmann AS

Utarbeidet av Sensor Chemcontrol AS

1.4 Nødtelefonnummer **Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.**

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC Skin Corr 1B; H314: Etsende for huden.

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord Fare

Faresetninger H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Sikkerhetssetninger

Forebygging

P260 Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.
P264 Vask huden grundig etter bruk.
P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

Tiltak

P301+P330+P331 VED SVELGING: Skyll munnen; IKKE framkall brekning.
P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks; Skyll/dusj huden med vann.
P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen.
P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P321 Særlig behandling, se informasjon på etiketten.
P363 Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

Oppbevaring

P405 Oppbevares innelåst.

Disponering

P501 Innhold/beholder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall.

SIKKERHETSATABLAD

VLOSEPT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14.07.2015

2.3 Andre farer

Kjemikaliet tilfredsstiller ikke kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med REACH vedlegg XIII.

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Kaliumhydroksid	Ec/Nlp nr: 215-181-3 Cas nr: 1310-58-3 Index nr: 019-002-00-8	Acute Tox 4; H302 Skin Corr 1A; H314		4,8

Tegnforklaring

Acute Tox 4: Akutt giftighet.
Skin Corr 1A: Etsende for huden.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger (R og H setninger) finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.
Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Ved irritasjon og hoste, kontakt Giftinformasjonen for råd. Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Sørg for frie luftveier.

Hudkontakt

Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll umiddelbart med rikelig mengder rennende lunkent vann i 30-60 minutter. (Dersom Diphoterine finnes på stedet, så bruk dette istedenfor vann.) Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. Etseskade skal behandles av lege.

Øyekontakt

Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. Start skylling umiddelbart, ikke utsett start av skylling for å finne en spesifikk skyllevæske. Skyll også grundig under øyelokkene. Fjern eventuelle kontaktlinser. (Dersom Diphoterine finnes på stedet, så bruk dette istedenfor vann.) Fortsett kontinuerlig skylling i 30 minutter.

Svelging

Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje. Skyll munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet). IKKE FREMKALL BREKNINGER. Medisinsk kull skal ikke gis. Drikk straks 1-2 dl vann eller melk i små slurker.

Medisinsk informasjon

Etseskader behandles som brannsårl.
Inntak av produktet skal behandles som etseskade.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet om det er tilgjengelig.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler

Passende slukningsmidler

Vanntåke, skum, CO2 og pulver.

Uegnede slukningsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.

5.3 Råd til brannmannskaper

n/a

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, verneutstyr og nødrutiner

Bruk verneutstyr som beskrevet i seksjon 8.2 i sikkerhetsdatabladet. Beholdere med oppsamlet materiale skal merkes nøye med korrekt innhold. Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. Hold mennesker og dyr unna det forurensede området. Bare trent personell bør utføre opprensning ved store utslipp. Bruk egnede verneklær.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forhindre utslipp av større mengder til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Etsende væske. Benytt nødvendig verneutstyr. Spyl vekk mindre mengder søl med rikelige mengder vann.

Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.

SIKKERHETSATABLAD

VLOSEPT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14.07.2015

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.
Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Det må ikke spises eller drikkes under bruk. Bruk egnede verneklær. Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Unngå kontakt med øynene, huden og klærne. Bruk egnede vernehansker. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder uforenligheter

Oppbevares innelåst. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefor. Bør oppbevares stående og i originalemballasje.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Rengjøringsmiddel for film- og fotoprosessering.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Kaliumhydroksid	215-181-3	1310-58-3	2				Norsk	T	2015

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier

Norsk = Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.
Anmerkning T: Takverdier, en grenseverdi som angir maksimalkonsentrasjon av et kjemisk stoff i pustesonen som ikke skal overskrides.

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud.

Åndedrettsvern

Hel- eller halvmasker med gassfilter mot uorganisk damp/gas, type B, grått filter.
Åndedrettsvern med gassfilter kan bare benyttes kombinert med gode rutiner for masketilpassning og filterbytte. Den europeiske standardiseringskomiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger.

Øyevern

Bruk godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166. Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet.

Håndvern

Beskyttelseshansker av naturlatex, nitril, neopren eller PVC med AQL < 0,65 og i henhold til standard EN 374-3, Kat III anbefales.
Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Kontakt hanskeprodusenten for spesifikke råd ved valg av hansker og gjennombruddstider for ditt bruk. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter.
CE-standardene EN420 og EN374 gir generelle krav, og angir hansketype.

Annet hudvern enn håndvern

Bruk egnede verneklær.

Annen informasjon

Det er god industriell hygieneprosedyre å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden. Spesifikke hygienetiltak: Praktiser god personlig hygiene som vasking etter håndtering av produktet og før spising, drikking og/eller røyking. Vask regelmessig arbeidstøy og verneutstyr for å fjerne forurensninger. Kast tilsølt arbeidstøy og sko som ikke kan vaskes.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske.
Farge	Nær fargeløs
Lukt	Svak
Luktterskel	n/a
pH (kons.)	ca 14

SIKKERHETSDATABLAD

VLOSEPT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14.07.2015

Smeltepunkt/ frysepunkt	< -5 °C
Startkokepunkt og kokeområde	ca 100 °C
Flammepunkt	> 100 °C (ISO 2719)
Fordampingshastighet	n/a
Antennelighet (fast stoff, gass)	n/a
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	n/a
Damptrykk	ca 25 hPa (20 °C)
Damptetthet	n/a
Relativ tetthet	1,12 (20 °C)
Løselighet(er)	n/a
Løselighet i vann	100% (Lett løselig)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	n/a
Selvantennningstemperatur	n/a
Nedbrytingstemperatur	n/a
Viskositet	ca 2,6 cSt
Eksplosjonsegenskaper	n/a
Oksidasjonsegenskaper	n/a
9.2 Andre opplysninger	n/a

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 <i>Reaktivitet</i>	n/a
10.2 <i>Kjemisk stabilitet</i>	Stabil under normale forhold.
10.3 <i>Mulighet for farlige reaksjoner</i>	Hell aldri vann direkte i produktet - dette kan føre til kraftig reaksjon.
10.4 <i>Forhold som skal unngås</i>	Ved oppvarming avgis sterkt irriterende damp.
10.5 <i>Uforenlige materialer</i>	n/a
10.6 <i>Farlige nedbrytningsprodukter</i>	n/a

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 <i>Opplysninger om toksikologiske virkninger</i>	
For ingrediens	Kaliumhydroksid
LD50 oral	273 mg/kg (Rotte)
Referanse	Fundamental and Applied Toxicology. Vol. 8, Pg. 97, 1987.
Akutt giftighet	Etsende virkning på slimhinner i munn, svelg og magesekk, kan forårsake sterke smerter. Inntak kan gi etseskader i munn, svelg og mage-tarmkanal.
Hudetsing/ hudirritasjon	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Til og med fortennede oppløsninger kan gi irritasjon.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Sprut av konsentrat eller oppløsning på øynene kan føre til alvorlig øyeskade. Kan føre til ødeleggelse av øyets hornhinne.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksisitet	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Damp fra konsentrat kan irritere luftveiene.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Svelgning. Innånding av støv eller luftpartikler.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 <i>Giftighet</i>	Ingen kjent økotoksikologisk effekt.
-----------------------	--------------------------------------

SIKKERHETSATABLAD

VLOSEPT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14.07.2015

12.2 <i>Persistens og nedbrytelighet</i>	Ikke lett bionedbrytbar (uorganisk forbindelse).
12.3 <i>Bioakkumuleringsevne</i>	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 <i>Mobilitet i jord</i>	Oppløselig i vann.
12.5 <i>Resultater av PBT- og vPvB-vurdering</i>	Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer. Kjemikaliet tilfredsstiller ikke kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med REACH vedlegg XIII.
12.6 <i>Andre skadevirkninger</i>	Forårsaker pH-økning i vannet, noe som kan føre til fiskedød ved utslippstedet. pH > 9 er skadelig for fisk.

13. DISPONERING

13.1 <i>Avfallsbehandlingsmetoder</i>	
Avfallsgrupper	EAL: *06 02 04 natrium- og kaliumhydroksid. EAL: *16 03 03 uorganisk avfall som inneholder farlige stoffer. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	Forurenset emballasje skal behandles som rest-kjemikalier.
Annen informasjon	Tømming i omgivelsene må unngås. Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet. Unngå hudkontakt. Etsende.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 <i>FN-nummer</i>	UN 1814
14.2 <i>FN-forsendelsesnavn</i>	
Varenavn	KALIUMHYDROKSIDLØSNING
IMDG proper shipping name	Potassium hydroxide solution
14.3 <i>Transportfareklasse(r)</i>	
Fareseddel	8: Etsende stoffer.
ADR/RID klasse	8: Etsende stoffer.
ADR/RID klassifiseringskode	C5: Etsende stoffer uten tilleggsrisiko. Basiske stoffer. Uorganiske væsker.
ADR/RID farenummer	80: Etsende eller svakt etsende stoff.
ADR/RID begrensede mengder	1 L / E2
IMDG klasse	8
IMDG EmS	F-A, S-B
IATA klasse	8
14.4 <i>Emballasjegruppe</i>	II: Middels farlige stoffer
14.5 <i>Miljøfarer</i>	n/a
14.6 <i>Særlige forsiktighetsregler ved bruk</i>	Etsende.

15. OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1 <i>Særlige bestemmelser og særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for kjemikaliet</i>	Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) vedlegg II (Vedlegg II - "II"). Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier). ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2013. ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). Ex-ECB databasen (http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=cla). Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.
15.2 <i>Vurdering av kjemikaliesikkerhet</i>	Leverandøren har ikke gjennomført en vurdering av kjemikaliesikkerhet for stoffet eller stoffblandingen.
Annen informasjon	Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra

SIKKERHETSDATABLAD

VLOSEPT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14.07.2015

leverandøren.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens	H302 Farlig ved svelging. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
YI-tall	
YI-gruppe	
Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Forkortelser i dokumentet	N/a - Ikke relevant eller kjent informasjon. AQL - Acceptance Quality Level (Akseptabelt kvalitetsnivå definerer antall % defekte komponenter som anses akseptabelt). EAL - Den europeiske avfallslisten. VPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH). PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.
Første gang utgitt	14.07.2015
Utskriftsdato	14.07.2015
Annen informasjon	Revidert og kvalitetssikret av: Sensor Chemcontrol AS Storgata 30 3611 Kongsberg Norge Tlf: 32 77 06 60 E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til EU direktiv 1272/2008EC og 453/2010 ---